

Beknopt verslag van de hoorzitting van de Adviescommissie voor de bezwaarschriften van het Ctgb op 18 januari 2023 naar aanleiding van het bezwaarschrift van Pesticide Action Network Netherlands (PAN) tegen het besluit van het Ctgb van 30 juni 2022, tot toelating van het gewasbeschermingsmiddel Bromuconazole 30EC.

Aanwezig:

Namens de Adviescommissie	mevrouw mr. drs. J.H. Geerdink (voorzitter) de heer dr. ir. J. Louisse (lid) de heer prof. mr. dr. B.M.J. van der Meulen (lid)
	mevrouw mr. J.L. Scheper (secretaris)
Namens PAN (online)	mevrouw M. Mantingh (voorzitter)
Namens het Ctgb	mevrouw mr. E.M.T.A. Goertz (jurist) de heer dr. ir. D.P. Kulkarni (eco toxicoloog) mevrouw dr. ir. C.M. de Jongh (humaan toxicoloog)
Namens Sumitomo Chemical Agro Europe S.A.S.	mevrouw mr. E. Broeren (advocaat) mevrouw S. Plak, director Registration and Regulatory Affairs

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom. Zij stelt de commissieleden voor. Zij benadrukt dat de commissie niet in dienst is van het Ctgb, onafhankelijk is en advies uitbrengt aan het Ctgb over de door het Ctgb te nemen beslissing op bezwaar. Ook de secretaris is niet in dienst van het Ctgb.

Vervolgens geeft zij aan dat de commissie alle stukken heeft bestudeerd en daarom zal beginnen met het stellen van vragen. Daarna, als daaraan nog behoefte bestaat, zullen partijen in de gelegenheid worden gesteld tot het geven van een aanvullende toelichting. Tenslotte wijst zij op de pleitnota van PAN die de commissie op 16 januari 2022 heeft ontvangen en die is gedeeld met het Ctgb en mevrouw Broeren.

De voorzitter stelt vast dat de aan de orde zijnde toelating verleend is tot en met 31 januari 2025. De geldigheidsduur van de goedgekeurde werkzame stof is verlengd tot en met 31 januari 2024. Zij vraagt op grond waarvan dit mogelijk is.

Mevrouw Broeren wijst op artikel 32 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 (hierna: Verordening). Hierin staat dat - onverminderd artikel 44 - de duur van een toelating bepaald wordt op een periode die loopt tot ten hoogste een jaar vanaf de datum waarop de goedkeuring van de werkzame stoffen, beschermstoffen en synergisten in het

gewasbeschermingsmiddel verstrijkt, en daarna voor zolang de werkzame stoffen, de beschermstoffen en synergisten die zijn opgenomen in het gewasbeschermingsmiddel zijn goedgekeurd.

De voorzitter stelt voorts vast dat in het bestreden besluit als wettelijke grondslag uitsluitend artikel 28 van de Verordening wordt genoemd en vraagt of deze nog aanvulling behoeft.

Mevrouw Goertz geeft aan dat deze wettelijke grondslag volstaat.

Mevrouw Broeren wijst erop dat de wettelijke grondslag nog aangevuld zou kunnen worden met artikel 33 van de Verordening.

De voorzitter merkt op dat PAN in de pleitnota aanvoert dat het bezwaar zich niet alleen richt tegen de werkzame stof maar ook tegen het besluit tot toelating van het middel. Gelet hierop is de verwijzing van PAN naar de artikelen 29 en 4, derde lid van de Verordening te begrijpen. Als eerste wijst PAN op de menselijke gezondheid. In dit kader wijst de voorzitter op de bekende verwijzingsuitspraken van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBB) waarin vragen worden gesteld aan het Europese Hof over hoe de artikelen 29 en 4, derde lid van de Verordening zich verhouden tot het standpunt van het Ctgb dat de datum van indiening van een aanvraag om toelating van een middel bepalend is. De commissie worstelt hiermee nu de aan de orde zijnde aanvraag van 14 december 2017 in 2018 in behandeling is genomen terwijl toen al bekend was dat er nieuwe criteria met betrekking tot hormoonverstoring zouden worden vastgesteld voor de beoordeling van werkzame stoffen. De vraag is dan of dit gegeven, zoals PAN stelt, zou moeten leiden tot het vragen van aanvullende gegevens bij de toelatinghouder door het Ctgb. Bij de goedkeuring van de werkzame stof en bij de toelating van het middel is hiermee geen rekening gehouden en de vraag is of dat vacuüm niet had moeten worden ingevuld.

Mevrouw Goertz verwijst naar hetgeen hierover in het verweerschrift staat en geeft aan dat hormoonverstoring bij de beoordeling van de werkzame stof plaats vindt en niet bij de beoordeling van het middel door het Ctgb. Bij de drie verwijzingsuitspraken van het CBB is de vraag aan het Europese Hof van Justitie gesteld of het juist is dat hormoonontregelende eigenschappen niet bij de beoordeling van de toelating spelen. Het Ctgb wacht de uitspraken van het Europese Hof van Justitie af en tot die tijd voert het Ctgb de Verordening uit zoals het Ctgb denkt dat het goed is.

De voorzitter informeert hoe het Ctgb dan toetst of het middel veilig is voor de gezondheid van de mens zonder aanvullende gegevens over de werkzame stof en wijst daarbij op artikel 4, derde lid van de Verordening.

Mevrouw Goertz merkt op dat bij de Verordening een bijlage zit waaruit blijkt wat het Ctgb precies moet toetsen. Daarin staat niet dat het Ctgb hormoonontregelende eigenschappen moet toetsen. In bijlage II bij de Verordening staat zelfs expliciet dat dat bij de beoordeling van de werkzame stof moet gebeuren.

De voorzitter wijst op de tekst van de Verordening voor wat betreft het kijken naar de stand van de wetenschappelijke en technische kennis en het voorzorgsbeginsel. In dit kader wijst zij op de artikelen 29, eerste lid, onder e en 4, derde lid van de Verordening.

Mevrouw Goertz merkt op dat dat niets zegt over de peildatum van toetsing. Verder valt daaruit niet af te lezen dat het Ctgb de werkzame stof moet beoordelen.

De voorzitter geeft aan dat dit zou betekenen dat een middel met een goedgekeurde werkzame stof niet meer beoordeeld zou hoeven te worden, wat toch niet de bedoeling kan zijn.

Mevrouw Goertz geeft aan dat in het kader van een toelating gekeken wordt naar de eindpunten van de werkzame stof voor wat betreft het gewenste gebruik. Het Ctgb toetst niet meer de intrinsieke eigenschap van de werkzame stof.

De voorzitter merkt op dat de nu aan de orde zijnde zaak een ietwat andere lijkt te zijn dan die eerder bij het CBb aan de orde zijn geweest en waarover prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie zijn gesteld. Het gaat nu om een middel dat niet eerder is toegelaten, waarbij op het moment van het indienen van de aanvraag kenbaar was dat er nieuwe wetenschappelijke criteria vastgesteld zouden worden voor de beoordeling van de hormoonontregelende eigenschappen van de werkzame stof. Verder is hangende de aanvraagprocedure kenbaar geworden dat de TDM's (triazole derived metabolites) meegenomen moeten worden. Genoemde zaken waren kenbaar voor het Ctgb ten tijde van de beoordeling van de aanvraag om toelating van het middel Bromuconazole 30EC. De vraag is of het Ctgb daar niet wat van heeft moeten vinden en aanvullende gegevens bij de aanvrager had moeten vragen, temeer omdat het om een nieuw middel gaat.

Mevrouw Broeren wijst erop dat het bij het middel Pitcher, naar aanleiding waarvan prejudiciële vragen zijn gesteld, ook ging om een eerste toelating.

De voorzitter merkt op dat volgens haar de aanvraag voor het middel Pitcher van veel eerder dateerde dan de aanvraag van het middel Bromuconazole 30EC.

Mevrouw Goertz geeft aan dat dezelfde vraag aan de orde is als in de zaken Dagonis en Pitcher.

PAN heeft in bezwaar gewezen op de EFSA peer review 2010. De conclusies van EFSA zijn betrokken bij de goedkeuring van de werkzame stof in 2010, toen nog onder de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn (Richtlijn 91/414/EEG). De voorzitter stelt vast dat de goedkeuring van de werkzame stof bekrachtigd is onder Verordening EG nr. 1107/2009 met Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 van 25 mei 2011. Achter nummer 318 is de werkzame stof Bromuconazool opgenomen waarbij opmerkingen staan genoemd in Deel A en Deel B. In Deel B staat onder andere dat de lidstaten bijzondere aandacht moeten besteden aan onder meer de bescherming van de in het water levende organismen. De toelatingsvoorwaarden moeten – indien nodig – risicobeperkende maatregelen omvatten (bv. toereikende bufferzones). Er staat ook dat de lidstaten ervoor moeten zorgdragen dat de aanvrager op wiens verzoek bromuconazool in deze bijlage is opgenomen, informatie over metabolieten van triazoolderivaten uiterlijk op 31 januari 2013 aan de Commissie verstrekt. Verder staat er dat de betrokken lidstaten ervoor moeten zorgen dat de aanvrager bij de Commissie nadere informatie over de potentiële hormoonontregelende eigenschappen van bromuconazool indient binnen twee jaar na de goedkeuring van de OESO-richtsnoeren

voor hormoonontregelingstesten of, bij wijze van alternatief, van op het niveau van de Unie overeengekomen testrichtsnoeren. De voorzitter vraagt wie voor de bedoelde studies moet zorgen en of hier nog een taak ligt voor het Ctgb.

Mevrouw Goertz antwoordt dat ze het antwoord op de vraag schuldig moet blijven.

Mevrouw Broeren merkt op dat het niet ongebruikelijk is dat de Europese commissie voorwaarden verbindt aan de goedkeuring van de werkzame stof. Zij weet niet wat de rol van het Ctgb is.

Mevrouw Plas geeft aan dat in 2018 nieuwe richtlijnen zijn gekomen voor hormoonontregelingstesten en toen was duidelijk welke studies er gedaan moesten worden en deze zijn naar België gestuurd.

Mevrouw Goertz merkt op dat de door de voorzitter genoemde en in dit geval bij België aangeleverde informatie geen invloed heeft op de toelating door het Ctgb.

Mevrouw Broeren bevestigt dit.

Mevrouw Mantingh merkt op dat het Ctgb om de verplichtingen met betrekking tot hormoonverstorende eigenschappen heen draait. Het Ctgb zou meer moeten toetsen dan het doet.

De voorzitter stelt het bezwaar van PAN over de metaboliëten TDM's aan de orde. PAN stelt dat deze metaboliëten bij de beoordeling van de toelating meegenomen hadden moeten worden, terwijl het Ctgb aangeeft dat dit pas na 1 juli 2020 hoeft.

Mevrouw Goertz wijst op hetgeen hierover in het verweerschrift staat. Het standpunt van het Ctgb is gebaseerd op het review report for the active substance bromuconazole van de Europese commissie. Zij geeft een kopie van het review rapport aan de secretaris. Deze kopie is bij dit verslag gevoegd.

Mevrouw Goertz merkt verder op dat uit voortschrijdend inzicht is gebleken dat de eindpunten van de werkzame stof gewijzigd moeten worden. The Standing Committee moet daarmee instemmen en heeft vervolgens bepaald dat de nieuwe eindpunten moeten worden meegenomen bij aanvragen die worden ingediend na 1 juli 2020. Dat is de reden waarom het Ctgb er pas wat mee moet doen na 1 juli 2020.

De voorzitter vraagt waar in de Verordening staat dat het Ctgb zich moet houden aan de datum genoemd in het review report.

Mevrouw Goertz merkt op dat de Europese Commissie de bevoegdheid heeft om een werkzame stof goed te keuren maar ook om de goedkeuring te wijzigen of aanvullingen daarop aan te geven. Dat vloeit voort uit het systeem.

De voorzitter vraagt of zij het goed heeft begrepen dat bij de goedkeuring van de werkzame stof bromuconazole de beoordeling van de metaboliëten plaatsvindt en dat de uitkomst daarvan moet worden meegenomen bij de beoordeling van middelen.

Mevrouw Goertz geeft aan dat dit klopt.

De heer Van der Meulen vraagt welke procedure geldt.

Mevrouw Goertz antwoordt dat het gaat om de procedure bij het Ctgb in het kader van een aanvraag om toelating van een middel. Het Ctgb beoordeelt of het middel voldoet aan de richtsnoeren en andere toepasselijke regelgeving.

De heer Van der Meulen informeert naar de status van de beslissing van de Europese Commissie.

Mevrouw Goertz antwoordt dat de Europese Commissie de werkzame stof goedkeurt. De eindpunten voor de metabolieten zijn later veranderd en de Europese Commissie heeft de goedkeuringsverordening daarmee aangevuld. Het Ctgb beoordeelt het middel dan in het kader van het gebruik.

De voorzitter vraagt of de metabolieten, die toch juist ontstaan bij het gebruik van het middel, dan niet getoetst zou moeten worden door het Ctgb.

Mevrouw Goertz wijst op de rechtszekerheid. De Europese Commissie heeft bepaald dat de metabolieten meegenomen moeten worden bij aanvragen die dateren van na 1 juli 2020.

De voorzitter vraagt of het dan gaat om een dwingende opdracht of kan het Ctgb nog een eigen afweging maken en daarbij bijvoorbeeld meenemen dat het hier gaat om een nieuwe toelating.

Mevrouw Goertz merkt op dat niet gekeken moet worden naar de datum van het besluit tot toelating maar naar de datum van de aanvraag, die dateert van 2017.

De voorzitter wijst erop dat het hier niet gaat om iets nieuws. Bij de goedkeuring van de werkzame stof in 2010 was al bekend dat nadere informatie over de metabolieten uiterlijk op 31 januari 2013 aan de Commissie moest worden verstrekt.

Mevrouw De Jongh geeft aan dat eerst de discussie moet worden gevoerd. Pas in 2019 zijn de eindpunten vastgesteld en bij aanvragen ingediend na 1 juli 2020 dienen de metabolieten meegenomen te worden.

De heer Louisse vraagt om welke eindpunten het gaat.

Mevrouw De Jongh antwoordt dat het volgens haar gaat om aanvullende eindpunten, de veilige grenswaarden.

Mevrouw Broeren merkt op dat naast de genoemde rechtszekerheid nog iets anders speelt. Vanuit het systeem van de Verordening en de Europese Commissie speelt ook nog de wens om de eindpunten van de werkzame stof en de goedkeuring van de werkzame stof te harmoniseren. Als het Ctgb de eindpunten zelf kan bepalen en zelf kan bepalen welke gegevens er aangeleverd moeten worden, dan laat je de harmonisatie van de regelgeving op

het niveau van de werkzame stof los. Een ander punt is dat - als je dat zou doen - de procedures in tijd heel erg gaan uitlopen.

De voorzitter geeft aan dit te begrijpen, maar merkt op dat het probleem is dat de evaluatie van de werkzame stoffen soms al is achterhaald en dat de wetenschap en de techniek sneller gaan.

Mevrouw Broeren geeft aan dat de Europese Commissie zelf kan ingrijpen op de goedkeuring als er nieuwe inzichten zijn met betrekking tot de werkzame stof. Dit gebeurt ook in de praktijk.

Mevrouw Mantingh merkt op dat het hier niet gaat om de goedkeuring van de werkzame stof maar om de toelating van het middel. Er hadden meer experimentele studies moeten worden gedaan naar de metabolieten in het kader van de toelating.

Vervolgens is het bezwaar met betrekking tot de vergelijkende evaluatie aan de orde.

De voorzitter merkt op dat de commissie begrepen heeft dat er een alternatief middel is, namelijk Proline, maar dat de vergelijkende beoordeling niet kon worden uitgevoerd omdat dat middel aan de hand van een ander toetsingskader beoordeeld is dan het nu aan de orde zijnde middel.

Mevrouw Goertz geeft aan dat de toetsingscriteria verschillen. Ze verwijst naar de 'Guidance document on Comparative Assessment'. Op pagina 8 staat ook dat je er niets mee hoeft te doen als de toetsingskaders verschillend zijn omdat je dan de termijnen van de Verordening niet haalt. Daaraan wordt toegevoegd dat je dan wel een 'case by case judgement' moet doen. Het is niet de bedoeling dat er een compleet nieuwe beoordeling gaat plaatsvinden van het referentiemiddel.

De voorzitter vraagt of het Ctgb ook naar niet-chemische alternatieven heeft gekeken, zoals het telen in zones zonder chemische middelen, zoals PAN heeft aangevoerd.

Mevrouw Goertz geeft aan dat als er een aanvraag voor een middel binnenkomt met een voor vervanging in aanmerking komende werkzame stof, die zaak dan wordt voorgelegd aan de NVWA. De NVWA beoordeelt of er alternatieven zijn, zoals in casu Proline. Naar aanleiding van de analyse van de NVWA heeft het Ctgb geoordeeld dat een vergelijkende beoordeling niet mogelijk was.

De voorzitter vraagt of de NVWA in dit geval is gekomen met niet-chemische alternatieven.

Mevrouw Goertz merkt op dat de NVWA daarmee niet gekomen is en dat het Ctgb ervan uitgaat dat die er dan ook niet zijn.

De voorzitter vraagt mevrouw Mantingh welke niet-chemische middelen haar bekend zijn.

Mevrouw Mantingh wijst op de plicht voor het Ctgb om te kijken of er niet-chemische alternatieven zijn. In zones telen zonder chemische middelen is een optie, terwijl daar niet

naar is gekeken door het Ctgb. Het Ctgb had kunnen vragen of het telen kan zonder chemische middelen.

De voorzitter vraagt of het Ctgb rekening houdt met andere teelttechnieken, zoals bijvoorbeeld biologische teelt.

Mevrouw Goertz geeft aan dat dat niet gebeurt gelet op de beoordelingskaders, waaronder de Verordening. Het Ctgb kan niet toetsen of het zonder chemische middelen telen mogelijk is in plaats van toepassing van het middel.

Mevrouw Mantingh wijst erop dat de onderhavige werkzame stof kandidaat is voor vervanging. Het Ctgb moet kijken naar chemische en niet-chemische alternatieven.

Mevrouw Broeren wijst op het rapport van de NVWA.

De voorzitter merkt op dat de commissie niet beschikt over het rapport van de NVWA.

Mevrouw Broeren geeft aan dat zij dat ook niet heeft, maar dat de beoordeling door het NVWA verder ook niet betwist is.

De heer Van der Meulen vraagt of dat rapport, dat mede ten grondslag ligt aan het bestreden besluit, niet toegevoegd had moeten worden aan het procesdossier.

Mevrouw Goertz zegt toe het rapport van de NVWA binnen een week te zullen sturen naar de commissie, bezwaarde en mevrouw Broeren.

De heer Van der Meulen vraagt welk onderzoek is uitgevoerd waarop het bestreden besluit berust.

Mevrouw De Jongh legt uit dat er een rapportage is met de beoordeling van de humane toxiciteit. Er is getoetst aan de eindpunten van ESFA. Zij verwijst naar part A en B1 tot en met 10 voor de beoordeling van elk afzonderlijk aspect. De berekeningen hangen daar weer onder.

De voorzitter vraagt of het Ctgb verwacht dat de grenswaarden waaraan de toelating is getoetst, bijgesteld zullen worden voor wat betreft nieuwe criteria op het gebied van hormoonverstoring en metaboliet.

Mevrouw De Jongh antwoordt dat ze niet weet of de grenswaarden veranderen.

De voorzitter vraagt of de commissie het goed heeft begrepen dat het Ctgb met de conclusie in de reactie op bezwaar, dat het middel voldoet aan de veilige grenswaarden en dat geen enkel nadelig effect op de gezondheid van de mens te verwachten is, dus ook geen effecten op de voortplanting, bedoelt dat het middel voldoet aan de grenswaarden die zijn vastgesteld in 2010.

Mevrouw De Jongh antwoordt bevestigend.

Mevrouw Mantingh merkt op dat het Ctgb de beoordeling gebaseerd heeft op de grenswaarden van 2010, terwijl de Verordening aangeeft dat de laatste stand van de techniek en wetenschap moet worden meegenomen bij de beoordeling van een middel.

Mevrouw Broeren geeft aan dat de pleitaantekeningen van PAN noten bevatten met verwijzingen naar websites die niet te raadplegen zijn.

Verder merkt zij op dat artikel 29 verwijst naar artikel 4, derde lid van de Verordening. De criteria staan in het eerste lid van artikel 4.

Zij wijst er verder nog op dat er een nieuwe grond in de pleitaantekeningen staat, te weten artikel 44 van de Verordening en de Kaderrichtlijn Water. Het lijkt erop dat PAN van mening is dat het Ctgb artikel 44 van overeenkomstige toepassing zou moeten verklaren op een besluit op basis van artikel 28 juncto artikel 33 van de Verordening. Artikel 44 verplicht om onder bepaalde omstandigheden opnieuw te kijken naar een toelating en kent de verplichting om in bepaalde gevallen die toelating te herzien. Mevrouw Broeren ziet in de Verordening geen bepaling die zegt dat deze bepaling ook geldt als een besluit op een aanvraag tot toelating wordt genomen. Verder kan dit in de praktijk ook niet zo worden uitgevoerd. Het Ctgb kan niet vanuit een aanvraag vaststellen of de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water in het geding zijn.

Voor wat betreft punt 5 van de pleitnota wijst zij erop dat PAN stelt dat het Ctgb terecht heeft vastgesteld dat het EPPO-richtsnoer "inefficiënt en ineffectief" is om voor substitutie te zorgen. Volgens mevrouw Broeren heeft het Ctgb dit niet zo gesteld in het verweerschrift maar heeft het Ctgb aangegeven dat de zaak illustreert hoe lastig de 'comparative assessment' in de praktijk kan zijn.

Verder stelt PAN dat het logisch is dat het richtsnoer niet functioneert zoals je zou willen want alleen de industrie is betrokken bij de totstandkoming daarvan. Daarbij wordt door PAN verwezen naar een bijlage. Daaruit kan zij die conclusie niet afleiden. Het merendeel van de betrokkenen betreft vertegenwoordigers van toelatingsautoriteiten en slechts een of twee zijn vertegenwoordigers van de industrie. Het CBb heeft in 2021 twee uitspraken gedaan over vergelijkende evaluaties. Eén daarvan gaat over het middel TAVAS (ECLI:NL:CBB:2021:429). Zij wijst op rechtsoverweging 16. Daarbij heeft het CBb de stelling, dat de EPPO-richtsnoer niet valide zou zijn vanwege de betrokkenheid van de industrie, niet gehonoreerd.

Punt 4 van de pleitnota gaat over de inhoud van de vergelijkende beoordeling. PAN stelt dat het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd is. Paragraaf 3.6 van het besluit zelf beschrijft hoe die vergelijking is uitgevoerd. Pagina 30 van deel A beschrijft dat nog wat uitgebreider.

Zij snapt dat dat vragen oproept maar je kunt wel afleiden dat het gaat om een extra toets als vertrekpunt. Zie ook de uitspraak in de zaak TAVAS onder 12.2. De vergelijkende evaluatie is volgens het CBb een extra toets en je moet daarvoor dan bewijs leveren. Zij wijst op artikel 50 en bijlage 4 van de Verordening. Hierin staan de voorwaarden voor een vergelijkende evaluatiebeoordeling. Aangevoerd moet worden of het alternatief een significant lager risico heeft. Vervanging vindt slechts plaats voor gewasbeschermingsmiddelen waarvan het gebruik een significant hoger risico voor de gezondheid van de mens of het milieu inhoudt. Het is een ander vertrekpunt dan het vertrekpunt dat - als er onvoldoende bewijs is - het middel per definitie vervangen moet worden.

Artikel 50 heeft geen pasklaar antwoord op de vraag wat te doen in een zaak waarbij de vergelijking vastloopt omdat de beoordelingskaders zover uit elkaar liggen, maar er kan niet tot vervanging worden overgegaan als het sluitende bewijs niet kan worden geleverd.

Mevrouw Mantingh wijst erop dat de stof niet voor niets een kandidaat voor vervanging is. Zij mist het voorzorgsbeginsel bij de uitleg.

De heer Van der Meulen geeft aan dat het Ctgb van oordeel is dat implementatie van Kaderrichtlijn Water geen taak is van het Ctgb. Hij vraagt bij wie deze taak dan wel hoort.

Mevrouw Goertz antwoordt dat het dan gaat om de Nederlandse Staat.

Mevrouw Broeren antwoordt dat als artikel 44 van de Verordening van toepassing zou zijn, dat het dan aan het Ctgb is om uitvoering te geven aan het artikel. Daar voegt zij aan toe dat artikel 44 echter niet van toepassing is op een aanvraag om toelating.

Mevrouw Goertz geeft aan dat het Ctgb zelf niet toetst aan de Kaderrichtlijn Water bij de beoordeling van een aanvraag om toelating maar dat het Rijk opdracht zou kunnen geven voor een herziening van een toelating.

Mevrouw Broeren merkt op dat het op rijksniveau ligt om te bepalen of de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water wel of niet gehaald worden.

Na te hebben vastgesteld dat de zaak voldoende is toegelicht, bedankt de voorzitter de aanwezigen voor hun inbreng en sluit zij de hoorzitting.

Bijlage 1: pleitnota van PAN

Bijlage 2: Review report for the active substance bromuconazole van de Europese Commissie